

©Nina Subin, 2011

Ніколаса Спаркса визнано найпривабливішим письменником за версією журналу *People*. Сімнадцять його творів стали бестселерами й розійшлися накладом понад 80 мільйонів примірників, завоювали прихильників у багатьох країнах світу. Більшість романів Спаркса було екранізовано й удостоєно почесних нагород.

НІКОЛАС СПАРКС

Навесні 1984 року учні старшої школи Аманда та Довсон закохались одне в одного. Проте в долі були свої плани, і вона розвела їх по різних кутках. Вони зустрінуться знову 25 років потому на похороні свого старшого друга. Пристрасть, що колись запалала в їхніх серцях, не згасла з роками. Але, щоб знову бути разом, їм треба пройти останнє випробування наставника. Та чи зможуть Аманда й Довсон переосмислити помилки своєї юності й по-новому поглянути на світ?

Новий роман майстра історій про кохання обов'язково підкорить серця читачів. Він посяде особливе місце в колекціях шанувальників Ніколаса Спаркса.

OK!

Вам випала честь насолодитися першокласним твором літератури.

Cosmopolitan

ISBN 978-966-14-5204-5

9 789661 452045

www.bookclub.ua

Найкраще в мені
НІКОЛАС СПАРКС

НАЙКРАЩЕ
в мені

КЛУБ
СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

Ніколас Спаркс

НАЙКРАЦЕ

в мені

НІКОЛАС СПАРКС

НАЙКРАЩЕ
в мені

РОМАН

УДК 821.111(73)
ББК 84.7СПО
С71

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

www.nicholassparks.com

Перекладено за виданням:
Sparks N. The Best of Me : A Novel / Nicholas Sparks. —
New York : Grand Central Publishing, 2011. — 512 p.

Переклад з англійської *Ольги Любарської*

Дизайнер обкладинки *Тетяна Коровіна*

ISBN 978-966-14-5204-5 (укр.)
ISBN 978-1-4555-0410-7 (англ.)

© Nicholas Sparks, 2011
© DepositPhotos.com / Karel
Noppe, обложка, 2013
© Hemiro Ltd., видання укра-
їнською мовою, 2013
© «Книжковий клуб «Клуб
Сімейного Дозвілля», пере-
клад та художнє оформлен-
ня, 2013

Іскра між двома світами

Коли декілька років тому я подорожувала Америкою, якось наш водій показав на берег річки Огайо, заставлений трейлерами і всілякими халабудами: «А ось тут живе біла голота». Мовив він це без зневаги: більшість людей, що належать до маргінального суспільного прошарку, живуть так, бо не зуміли пристосуватись до життя стандартного американця: котедж на виплат, авто, двійко діток, собака. Вулиці з однаковими будинками й однаковими травниками перед ними, які треба підстригати щотижня, я бачила у Вермонті. Жодних ознак індивідуальності, хіба що можна повісити на фасаді американський прапор. Трейлер і котедж — два способи життя, який кому до вподоби, у суспільстві, котре називають суспільством рівних можливостей. Я не знаю, у якому будинку мешкає популярний письменник Ніколас Спаркс, але точно не у трейлері чи халабуді. Як автор бестселерів він може дозволити собі будинок індивідуального планування. Його романи виникають із іскри, що спалахує від тертя двох світів: світу білої голоти і світу законослухняних американців, що мають медичне страхування і справно платять податки. Іскра — це добре. Щирий католик і мораліст Ніколас Спаркс, напевно, не має проблем із політкоректністю. Його книги ніколи не спричинять скандалу й не потраплять до списку забороненої літератури. Їх читають із задоволенням, бо в них є справжні чоловіки і справжні жінки, і почуття їхні справжні, виписані знавцем людської душі.

Романтична історія кохання Довсона й Аманди, які належать до діаметрально протилежних суспільних прошарків, на чому автор постійно наголошує, щоб ми не забули, має вигляд

цілком реалістичної і психологічно вмотивованої. Утім, і містика тут присутня. До останнього моменту не знаєш, хто ж цей загадковий чоловік у синій штормівці, який переслідує Довсона в нелегких життєвих ситуаціях. Але містика в романі американського письменника з'являється не для того, щоб ускладнити сюжет чи просто розважити читача. Схоже, сам автор змушує нас розплющити ширше очі й роздивитись довкола в пошуках посланців долі, які спонукають нас до певного вибору. Хтось мусить нам давати підказки, бо життя — це вічна школа. А хто їх посилає, знає кожна релігійна людина.

На тлі сучасної літератури, яка прагне вразити, епатувати читача, роман Ніколаса Спаркса має вигляд дещо старомодний. Зате в ньому присутня майже забута нині обов'язкова складова літературного твору, яку описав ще Аристотель. КАТАРСИС. Катарсис — це коли після прочитання твору в людині щось зрушується і її охоплює піднесення. Вона бачить перед собою яскраву й гармонійну картину світу і своє місце в ньому. Література без катарсису штовхає нас в обійми диявола, бо, побувавши у вигаданому світі, при поверненні ми розгублені та вразливі. Але щоб створити цей стан катарсису, потрібно написати якісний художній твір із переконливими образами. Гепі-енд якщо й буде, то з присмаком іронії чи гіркоти. Наскільки образи Ніколаса Спаркса переконливі — судити тобі, шановний читачу. Антигерої в романі без жодної світлої плямки, герої — без жодної чорної. Але поруч із ними живуть люди звичайні, такі, як ми, легко впізнавані. Про них великий син Америки Волт Вітмен писав: «Юрби чоловіків та жінок у звичайних костюмах, якими цікавими видаєтесь мені ви!» У кожному разі зичу вам щасливої подорожі шляхами провінційної Америки.

Галина Пагутяк

1

У Довсона Коула галюцинації почалися після вибуху на платформі — у день, коли він міг загинути.

Він був певний, що за чотирнадцять років на платформі бачив усе. У 1997 році на його очах гелікоптер втратив управління просто перед посадкою й, умить перетворившись на вогняну кулю, розбився об палубу, завдавши Довсону опіків спини другого ступеня, коли той намагався врятувати хоч когось з екіпажу. Тринадцятеро людей, більшість з яких перебувала в гелікоптері, загинули. Чотири роки потому, коли на платформі обвалився кран, металевий уламок завбільшки приблизно із баскетбольний м'яч ледве не зніс Довсонові голову. У 2004-му він став одним із тих кількох працівників, що залишилися на вежі, коли налетів ураган «Іван»: швидкість шквального вітру сягала понад сто миль¹ на годину, а хвилі були такі, що, дивлячись униз на опори, які ледве трималися, він мимохіть думав про парашут. Небезпека чигала усюди: люди послизалися, все навкруги ламалося, а синці й порізи були невід'ємною частиною життя команди. Довсон бачив за цей час більше переломів, аніж міг би перелічити, дві епідемії харчових отруень, що звалили з ніг усю команду,

¹ Одна миля дорівнює приблизно 1,6 кілометра. (Тут і далі прим. пер., якщо не вказано інше.)

а два роки тому, у 2007-му, на його очах став тонути корабель постачання, який тільки-но відійшов від вежі; в останній момент його витяг катер берегової охорони, який проходив поблизу.

Але цього разу все було дещо інакше. Оскільки виток не сталося, — у цьому випадку системи безпеки запобігли б значним викидам — національна преса майже не приділила цій пригоді уваги й через декілька днів усі про неї забули. Та для тих, хто там був, то був нічний кошмар. Аж до моменту вибуху все йшло як завжди. Довсон оглядав насосні станції, коли один із резервуарів несподівано вибухнув. Ще до того, як він устиг усвідомити, що трапилось, його жбурнуло ударною хвилею об стіну сусіднього ангара. Далі полум'я охопило усе навколо. Уся вежа, вкрита патьоками нафти й мастила, миттю перетворилася на пекло, що поглинало платформу. Далі два сильні вибухи струснули вежу ще дужче. Довсон пам'ятав, як намагався відтягти декілька тіл подалі від полум'я, але четвертий вибух, ще дужчий, ніж попередні, підняв його у повітря вдруге. Спогади про падіння у воду — падіння, якого він міг не пережити, — були розпливчастими. Наступне, що він пам'ятав, — як його носило хвилями Мексиканської затоки десь за дев'яносто миль від луїзіанської бухти Вермільйон.

Як і більшість інших, він не встиг натягти рятувального костюма чи дістатися до плоту, але з-поміж хвиль бачив, як якийсь чорнявий чоловік махає йому рукою, наче закликаючи Довсона пливати до нього. Довсон, знесилений і контужений, став вигрібати у той бік, борючись із океанськими хвилями. Важкі від води одяг та черевики тягли його на дно, а коли руки і ноги майже відмовили, він зрозумів, що невдовзі загине. Йому здавалося, що він уже близько, проте величезні хвилі, що

здіймалися навколо нього, не давали змоги у цьому пересвідчитися. І тоді серед розкиданих по поверхні уламків він помітив загублений кимось рятувальний пояс, і, зосередившись з останніх сил, захопився за нього. Пізніше дізнався, що на час, коли його підібрав корабель-постачальник, що вирушив до місця пригоди, він провів у воді майже чотири години і що його віднесло майже на милю від платформи. Його витягли на борт, віднесли в каюту до інших уцілілих. Довсона трусило від переохолодження, в очах темніло. І хоч усе навколо здавалося йому розмитим — пізніше його стан діагностували як «струс середнього ступеня» — він розумів, як насправді йому пощастило. Він бачив людей зі страшними опіками на руках і плечах, у когось із вух текла кров, хтось страждав від численних переломів. Більшість із них він знав на ім'я. На платформі було не так багато місць, де люди могли б проводити вільний час; фактично, це було невелике селище посеред океану, і всі рано чи пізно зустрічалися в кафетерії, кімнаті відпочинку чи у спортзалі. Однак один чоловік видався незнайомим — той, хто начебто роздивлявся його прямисінько через переповнену кімнату. Темне волосся, приблизно сорок років, одягнений у синю штурмівку, яку, напевне, позичив хтось із команди. Довсонові цей чоловік здавався зайвим, він скидався швидше на конторського працівника, аніж на простого нафтовика. Чоловік помахав рукою, і Довсон відчув, як волосся на потилиці стає сторчма: одразу виринули спогади про силует посеред хвиль. Це був *той* чоловік. Але перш ніж Довсон усвідомив джерело своєї тривоги, хтось накинув йому на плечі ковдру й повів углиб кімнати, де чекав медпрацівник.

Коли він повернувся на своє місце, темноволосого чоловіка вже не було. Протягом наступної години корабель

підібрав ще більше вцілілих, і в міру того, як до тіла поверталось відчуття тепла, Довсона дедалі більше цікавило, що трапилося із рештою його команди. Людей, з якими він пропрацював багато років, не було видно. Пізніше він дізнався, що загинуло двадцять чотири особи. І більшість тіл, хоч і не всі, було знайдено. Оклигуючи в лікарні, Довсон весь час намагався осмислити факт, що деякі родини так і не отримали можливості попрощатися із загиблими.

Після вибуху сон важко давався — не через страхи, а через постійне відчуття, наче за ним стежать. Він почувався... *одержимим*, як би смішно це не звучало. Удень і вночі йому постійно ввижався невловний рух десь на периферії зору, але скільки б він не оглядався, не знаходив нікого й нічого, щоб пояснити це відчуття. Йому було цікаво, чи справді він втрачає глузд. Лікар волів пояснити усе посттравматичною реакцією на стрес, завданий нещасним випадком, і тим, що мозок Довсона таким чином видужує від струсу. Таке пояснення мало рацію, але Довсонові від того легше не ставало. Він покірно кивнув у відповідь, отримав рецепт на снодійне, але за ліками так і не пішов.

Поки жорна правосуддя перетирали справу, Довсона було відправлено в оплачувану відпустку на півроку. Три тижні потому компанія запропонувала йому компенсацію, й він підписав папери. На той час до нього встигло звернутися зо п'ять юристів із пропозицією першим подати колективний позов, але йому не хотілося морочитися. Він погодився на компенсацію і того ж дня перевів кошти у готівку, якої було достатньо, аби справляти враження заможної людини. Далі він пішов до свого банку і переслав кошти на рахунок на Кайманових островах. Звідти їх було переведено на рахунок у Панамі, який вдалося відкрити без зайвої тяганини, а вже звідти — у місце

призначення. Як завжди, простежити за коштами було майже неможливо.

Він лишив собі достатньо, аби оплатити оренду та інші витрати. Йому не треба було багато. Довсон мешкав у одномісному вагончику в кінці ґрунтової дороги в одному з передмість Нового Орлеану, і всі, хто проходив повз його житло, певно, вважали, що єдиною прикметою вагончика було те, що він не потонув під час «Катріни» у 2005-му. Покритий подертими й вицвілими пластиковими панелями, вагончик примостився на шлакоблоках — тимчасовому фундаменті, який із плином часу виявився постійним. У вагончику були одномісна спальня, санвузол, захаращений куток для гостей і кухня, де ледве влізав малесенький холодильник. Гідроізоляції майже не було, і вологість так пожолобила підлогу за довгі роки, що Довсона не полишало враження, наче він пересувається похилою ковзанкою. Лінолеум у кухні тріснув по кутах, крізь подертий килимок просвічувала підлога, а невелике приміщення прикрашав мотлох, придбаний у крамницях вживаних речей. На стінах не було жодного фото. І хоч він жив там майже п'ятнадцять років, почувався там радше не як удома, а як у місці, де можна попоїсти, поспати і помитися.

Та хоч яким старим був Довсонів вагончик, виглядав він не гірше за будинки в Гарден Дистрікт. Довсон завжди відзначався любов'ю до охайності. Двічі на рік він зашпаровував тріщини й заробляв шви, щоби захистити помешкання від комах та дрібних гризунів, і щоразу, коли збирався на платформу, начисто відшкрібав підлогу у кухні й ванній за допомогою засобів для дезінфекції й перевіряв, щоби в кухонних шафках не лишилося нічого, що могло би зігнити чи запліснявіти. Найчастіше його зміни в морі тривали по тридцять днів, а потім він мав тридцять днів відпочинку, тому всі не сховані в герметичні бляшан-

ки продукти встигали зіпсуватися за час його відсутності, особливо влітку. Одразу після повернення додому Довсон заново віддраював і провітрював оселю, усіяко намагаючись позбутися запаху цвілі.

Утім, там було тихо, і таке помешкання насправді повністю задовольняло всі його потреби. До великої дороги було десь чверть милі, а найближчі сусіди мешкали ще далі. Після місяця на платформі це було саме те, що потрібно. До чого він ніяк не міг звикнути на роботі, так це до постійного шуму. Неприродного шуму. Какофонічний гуркіт кранів, гелікоптерів, насосів і металеве брязкання не вгавали ніколи. Платформи качали нафту цілодобово, і це означало, що, навіть коли Довсон намагався заснути, туркотіння не припинялося. Він намагався фільтрувати його під час змін, та щоразу, коли повертався до вагончика, його вражала майже цілковита тиша, що панувала упродовж дня. Уранці він міг почути пташиний спів, що линув від дерев неподалік, а вечорами, вже через кілька хвилин після заходу сонця, іноді помічав, як зливаються в унісон сюрчання коників і жаб'ячі співи. Загалом звуки природи заспокійливо на нього впливали, утім, бувало й так, що вони нагадували про дім, і тоді він якнайшвидше повертався до вагончика, де, намагаючись сховатися від спогадів, брався до численних дрібних справ, які забирали переважну частину його часу на суші.

Він їв. Спав. Бігав, підіймав штангу і порпався у машині. Сідав за кермо й подовгу кружляв дорогами, не маючи чіткого уявлення про пункт призначення. Іноді рибалив. Щовечора читав та іноді писав листи Такові Гостетлеру. І все. У нього не було ані телевізора, ані приймача, і хоч він мав мобільний, у телефонному записнику були лише номери по роботі. Він виходив за продуктами та іншими речами, заходив до книжкової крамниці раз на місяць, але

це було єдине, для чого він приїздив до Нового Орлеану. За чотирнадцять років він ні разу не побував на Бурбон-стріт, не пройшовся Французьким кварталом. Він жодного разу не кавував у «Кафе дю Монд», не куштував славетних ромових коктейлів у таверні «Лафіттс Блексміт Шоп Бар». До спортзали також не ходив — вправлявся натомість під вилинялим тентом, розтягненим між вагончиком і деревами, що росли поряд. Він не ходив у кіно, не дивився із приятелями недільних матчів «Сейнтс». Йому було сорок два, і жодного разу з часів навчання у школі він не був на побаченні.

Більшість людей просто не стали б чи не змогли б жити так, але вони не знали його. Вони не знали, ким він був, що накоїв, а він хотів, щоби все так і залишалось.

І ось, абсолютно зненацька, теплого червневого дня по обіді йому зателефонували — й знову наплинули спогади про минуле. Довсон перебував у відпустці вже понад два місяці. Уперше майже за двадцять років він зібрався додому. Думки про це турбували його, але він розумів, що не має вибору. Так був для нього більш ніж другом, він був для нього майже батьком. І коли Довсон укотре подумав про рік, який назавжди змінив його життя, десь на периферії зору знову щось ледь-ледь ворухнулося. Повернувши голову в той бік, він, як завжди, нічого не побачив і знову запитав себе, чи не втрачає часом глузд.

* * *

Телефонував Морган Теннер, юрист з Орієнтала, Північна Кароліна, який повідомив, що Така Гостетлера не стало. «Є речі, про які ліпше потурбуватися особисто», — пояснив Теннер. Довсон поклав слухавку і майже автоматично забронював квиток на літак й кімнату

в невеличкому готелі, а зразу після цього залишив замовлення в тамтешній квітковій крамниці.

Наступного ранку, зачинивши двері, Довсон обійшов вагончик — там, позаду, у бляшаному гаражі стояло його авто. Був четвер, 18 червня 2009 року, він тримав у руках свій єдиний костюм і торбу, яку спакував посеред ночі, коли не міг заснути. Довсон відімкнув гараж і прочинив двері, спостерігаючи, як сонячні промені омивають гладенький кузов машини, яку він ремонтував і реставрував ще зі шкільних часів. Це був фастбек¹ 1969 року випуску — авто, на яке всі звертали увагу, і коли Ніксон був президентом, і тепер. Машина виглядала так, наче щойно зійшла з конвеєра, і упродовж років купа незнайомих зверталася до нього із пропозиціями її придбати. І кожному з них Довсон відмовляв. «Для мене це не просто авто», — казав він без зайвих пояснень. Єдиним, хто справді зрозумів би, що він має на увазі, був Так.

Довсон закинув торбу на пасажирське сидіння, поклав на неї зверху костюм, а тоді стрибнув за кермо. Коли він повернув ключ у замку, двигун із гуркотом ожив, і, вивівши машину на гравій, Довсон вийшов зачинити гараж. Роблячи все це, він подумки іще раз пройшовся по переліку того, що мав зробити і взяти із собою. Уже через дві хвилини він виїхав на шосе, а через півгодини — вийшов на майданчику тривалого паркування аеропорту Нового Орлеану. Думка про те, що треба буде лишити авто, не дуже його тишила, однак вибору він не мав. Забрав речі й попростував до терміналу, де у віконечку авіакомпанії на нього чекав квиток.

Найкраще в мені

¹ Фастбек — спортивний або напівспортивний автомобіль із похилим кузовом.

Літературно-художнє видання

СПАРКС Ніколас
Найкраще в мені

Роман

Головний редактор *С. С. Скляр*
Завідувач редакції *К. В. Шаповалова*
Відповідальний за випуск *О. В. Трефілова*
Редактор *Г. В. Пагутяк*
Художній редактор *Н. В. Переходенко*
Технічний редактор *А. Г. Верьовкін*
Коректор *О. Є. Замазій*

Підписано до друку 16.07.2013. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Minion». Ум. друк. арк. 18,48.
Наклад 10000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів
у ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»
09117, м. Біла Церква, вул. Леся Курбаса, 4
впроваджена система управління якістю
згідно з міжнародним стандартом DIN EN ISO 9001:2000

Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
www.trade.bookclub.ua

ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА

ХАРКІВ

ДП з іноземними інвестиціями
«Книжковий Клуб «Клуб Сімейного
Дозвілля»»

61140, г. Харків-140,
просп. Гагаріна, 20-А
тел./факс +38 (057) 703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Одеський підрозділ

65063, м. Одеса, вул. Армієвська, 8-В
тел. +38 (048) 776-07-67
e-mail: odessa@bookclub.ua

ЗАПОРІЖЖЯ

ФОП Савчук Ю. Д.
69057, м. Запоріжжя, вул. Новобудов, 3
Тел.: +38 (050) 347-05-68
e-mail: vega_center@i.ua

ДОНЕЦЬК

ТОВ «ВКФ «Універсальний бізнес»»

83096, м. Донецьк, вул. Куйбішева, 131-Г
Тел.: +38 (062) 345-63-08
+38 (062) 348-37-92
+38 (062) 348-37-86
e-mail: ksd@kreda.net.ua

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»

служба роботи з клієнтами:

тел. +38 (057) 783-88-88

e-mail: support@bookclub.ua

Інтернет-магазин: www.bookclub.ua

«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

Спаркс Н.

С71 Найкраще в мені : роман / Ніколас Спаркс ; пер. з англ. О. Любарської ; передм. Г. Пагутяк. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2013. — 352 с.

ISBN 978-966-14-5204-5 (укр.)

ISBN 978-1-4555-0410-7 (англ.)

Вони не бачилися 25 років. За цей час багато що змінилося. Ніхто з них не прожив своє життя так, як сподівався. Але що, як вони насправді були призначені одне для одного? Що, коли роки минули одним глибоким подихом і не згасили те кохання, що воно якось осяяло їхні серця? Чи зможуть Аманда та Довсон вибачити одне одному помилки юності й чи знайдуть відповідь на питання про здатність кохання перекреслити минуле?

УДК 821.111(73)

ББК 84.7СПО